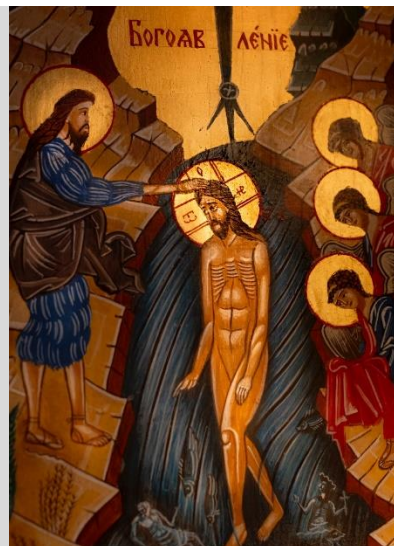

STAUROS

č. 26 december 2020/január 2021

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

V známom kazateľskom príklade traja muži diskutujú o otázke, kedy sa začína život. Najmladší z nich - kresťan - hovorí, že život sa začína už pri počatí dieťaťa. Už tam je ten zázračný okamih. Druhý zasa povie, že život sa začína vraj až pri narodení dieťaťa, keď ho už môžeme vidieť, držať na rukách, starať sa oň. Až napokon hovorí tretí a najstarší z nich: „Ja sa myslím niečo celkom iné! Ten skutočný život sa začína až vtedy, keď deti odrastú a odídu z domu. Vtedy začína ten ozajstný 'život'.“ Tento vymyslený príbeh odrážajúci reálny postoj mnohých rodičov nám môže poslúžiť ako štart pre zamyslenie nad inou, dôležitejšou otázkou:

„Kedy sa začína skutočný život kresťana?“ Kresťanský moralista by možno povedal, že už pri túžbe človeka nechať sa pokrstiť alebo nechať pokrstiť svoje dieťa. Cirkevný právnik by možno na túto otázku povedal, že život kresťana sa začína až pri krste samotnom. Až tam človek začína byť kresťanom. Čo nám ale hovorí sviatok Bohozjavenia?

Sviatok Bohozjavenia je oslavou udalosti. Pán Ježiš bol pokrstený v rieke Jordán, zostúpil naňho Svätý Duch a z neba zaznel Otcov hlas: Toto je môj milovaný syn. V tomto sviatku sa opäť deje dôležitá vec. Boh nám najprv pripomína, čo to vlastne znamená, že sme pokrstení. Znamená to otvorené nebo a vetu nebeského Otca, ktorú hovorí každému z nás: Ty si môj milovaný syn, ty si moja milovaná dcéra! Pri každom krste si pripomíname dôležitú vec. Každý krst je potvrdením viery. Preto cirkev pozerá na toho, kto o krst žiada. Pozerá na jeho vieru. Či sú to rodičia dieťaťa alebo je to dospelý človek, cirkev sa pýta na ich sluch. Pýta sa, či počujú jasne a zreteľne, že to Boh konkrétne im hovorí vetu, ktorú vyriekol pri krste svojho Syna v Jordáne.

Preto sa pristavme pri tejto udalosti. Vieme, že tento sviatok nám v krátkosti ukazuje, čo je cieľom nášho života. Tento sviatok nám ukazuje, že naším cieľom je *zbožštenie*. Poznáme vetu sv. Ireneja, že *Boží syn sa stal človekom, aby sa človek mohol stať Božím synom*. Boh sa naklonil k človeku, ako sa rodič nakloní k svojmu dieťaťu, aby ho vzal k sebe do náručia. Preto sa Pán Ježiš zaradil medzi hriešnikov a necháva sa pokrstiť Jánom Krstiteľom v rieke Jordán. A pri tomto krste Pána Ježiša sa zjavuje celá Presväta Trojica. A tým je vlastne naznačené, čo vlastne krst znamená. Svätý krst je totiž prijatie človeka do života Presvätej Trojice.

Na druhej strane nás ale pri tomto sviatku vyruší naša realita. Sme trápení našimi hriechmi, slabosťami, pádmi. Alebo nás často ohrozuje všednosť, rutina či zvyk. Aj život viery

žijeme akosi automaticky. Z bonusov a pridanej hodnoty najväčších sviatkov liturgického roka sme si urobili svoje centrum. Na Paschu je to svätenie jedál, na Vianoce sú to darčeky a na Bohozjavenie je to svätenie vody či požehnanie príbytkov.

Sviatok Bohozjavenia nás v prvom rade nepozýva dať si požehnať byt či dom, ale je pozvaním ísť ku koreňu. Za všetkých spomenieme len jedno meno – Simeon Solúnsky. Tento komentátor východnej duchovnosti si všíma práve jeden styčný bod. Tým bodom je nahota. Sväté písmo totiž hovorí, že práve nahota bola a stále je dôsledkom hriechu. Nahota bytostná, nahota môjho ja. Keď totiž hriechom preruším vzťah s Bohom, - t.j. keď chcem byť sám sebe Pánom - stávam sa nahý. Človek pred hriechom nebol v skutočnosti nahý. Na tom sa zhodujú mnohí cirkevní otcovia. Človek pred hriechom bol totiž zaodetý do nádherného odevu Božej milosti.

A ako to celé súvisí so sviatkom Bohozjavenia? Ako to súvisí s naším krstom? Ako to súvisí so mnou? Pri každom sv. krste sa modlíme jednu nádhernú vetu, ktorú spievame aj na sv. liturgii sviatku Bohozjavenia: „*Ktorí ste v Krista pokrstení, Krista ste si obliekli*“ (Gal 3, 27). Kristus prichádza, aby odstránil moju nahotu. Ako? Celkom názorne to vidieť na príklade malých detí. Vezmime si takého novorodenca, malé bábätko, ktoré sa narodí milujúcim rodičom. Takéto, hoci aj obnažené dieťa, nie je nikdy v pravom zmysle slova nahé. Lebo je zahalené pohľadom lásky svojich rodičov. Je oblečené ich radosťou a šťastím z toho, že je tu, že sa narodilo. Možno aj preto sa malé deti nemusia hanbiť. Lebo sú „oblečené“ pohľadom lásky svojich rodičov. Dieťa si to ničím nezaslúžilo. Láska jeho rodičov by sa dala vyjadriť vetou: „Je dobré, že si tu. Je dobré, že si na svete, je dobré, že žiješ!“

A tento obraz môžeme preniesť do život viery. Kristus prichádza, aby zahalil našu nahotu. Stal sa človekom, aby som si ja, človek, mohol obliecť Boha. A to znamená vlastne jednu vec. Prijat' ten pohľad OTCA, ktorý sa na mňa díva ako na milovaného syna či dcéru a hovorí mi – je dobré že si! Ničím som si to nezaslúžil. Nedávno mi jedna pani hovorí, že niečím sme si to predsa len zaslúžiť museli. Tak som na ňu pozrel a spýtal sa: „A čím?“ Ona odpovedala: „No predsa hriechom!!!“ Ale nie v tom zmysle, že teraz musím hrešiť, aby som si zaslúžil Božiu milosť. Zaslúžiť si Božiu milosť vlastne znamená vidieť a uznať svoj hriech. Často sa cirkvi vyčíta, že hovorí len o hriechu. Lenže tam to celé začína. Bez hriechu totiž vlastne potrebujem pána Boha načo? Aby robil „kozmetiku“ v mojom živote. Malé, nedeľné, sviatočné úpravy. Stačí, keď mi posväť na Paschu jedlo, na Bohozjavenie vodu či byt a na Vianoce mi dával darčeky. To ostatné a hlavné budem robiť ja sám. Život si budem vytvárať ja.

Kedy sa začína život kresťana? Keď dovoľí, aby jeho život vytváral a formoval Boh. Aby sa Boh stal jeho skutočným Životom! Život sa nezačína vtedy, keď dieťa odíde z domu. Život začína, keď sa Božie dieťa vráti domov k Otcovi.

NARODENIE PÁNA ČI BOHOZJAVENIE?

Bohozjavenie je druhým najväčším sviatkom v liturgickom roku gréckokatolíckej cirkvi – hneď po Pasche. To, že ide o druhý najvýznamnejší sviatok, nasvedčuje aj počet starozmluvných čítaní (parémii) na večierni, ktorých je 13 (na Paschu až 15, na Narodenie Pána ich je 8). Bohozjavenie je teda väčším sviatkom ako Narodenie Pána (Vianoce), čo výslovne to potvrdzujú aj niektoré stichiry predsviatku.

Svetlý bol minulý sviatok, svetlejší je však, Spasiteľu, prichádzajúci... Vtedy hviezda oznamovala mudrcom, dnes však Otec ťa ukázal svetlu: ty, ktorý si sa vtelil a znova viditeľne prídeš, Pane, sláva tebe. (večiereň predsviatku 2. 1., stichiry na stichovni, 1. stichira) Obidva tieto sviatky sú pritom silne prepojené a pôvodne sa slávili spolu. Na sviatok Narodenia Pána oslavujeme zjavenie Boha v tele, na sviatok Bohozjavenia oslavujeme zjavenie Boha v Trojici, preto je Bohozjavenie väčšie ako Narodenie.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 28. 12. 2020 – 3. 1. 2021

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Matej, Marta, Samuel, Tobiáš, Judita, Rút
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Juliana, o. Jozef, Juliana, Michal, Viera, Babuľa
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia s poďakovaním za rok 2020 (slovenská), následne: veľká večiereň
Piatok	Obrezanie Pána, sv. Bazil Veľký Bohoslužobný poriadok ako v nedeľu (4 sv. liturgie)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Mikuláš, panychída následne <i>veľká večiereň</i>
NEDEĽA	pred Osvietením, 6. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 4. – 10. 1. 2021

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Vasil'
Utorok	7:00 Kráľovské hodinky 16:00 Sv. liturgia s večiernou, svätenie vody, veľké povečerie
Streda	Sväté Bohozjavenie Bohoslužobný poriadok ako v nedeľu (4 sv. liturgie)
Štvrtok	Zhromaždenie k prorokovi, predchodcovi a krstiteľovi Jánovi 7:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 17:00 Sv. liturgia s večiernou
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Nedeľa	Po Osvietení, 7. hlas. 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň (slovenská)

OZNAMUJEME

- V súčasnosti sú možné bohoslužby s obmedzeným počtom účastníkov. Zapisovanie do tabuliek záujemcov o účasť na sv. liturgii na internetovej stránke farnosti je nutné v nedeľu a vo sviatok. Kto nemá prístup na internet, môže záujem o účasť na sv. liturgii nahlásiť osobne alebo telefonicky. Pripomíname, že okrem sv. liturgii o 9. 00 h. a o 10. 30 h. naďalej slávime v nedeľu a prikázané sviatky aj sv. liturgiu o 12.00 v slovenskom jazyku a o 17.00 v cirkevnej slovančine.
- Takýto bohoslužobný poriadok bude aj v piatok, 1.1. 2021, kedy budeme sláviť prikázaný sviatok Obrezanie Pána. V tento deň je zároveň voľnica. Deň pred sviatkom, vo štvrtok 31. 12. 2020 budeme o 17.00 sláviť sv. liturgiu s poďakovaním za rok 2020 a následne sa pomodlíme veľkú večiereň sviatku Obrezania Pána.
- Počas pracovných dní (pondelok až piatok) sa v našom chráme o 15. hodine modlíme 9-ty čas a následne vykladáme k adorácii najsv. eucharistiu. Chrám je otvorený k osobnej modlitbe až do 17.00 hod., kedy začína slávenie sv. liturgie.
- Sv. liturgiu v Malackách budeme sláviť **v nedeľu, 3. 1. 2021 o 17. 00 h.**
- Pre našu farnosť sme nechali zhotoviť nástenný kalendár, tentoraz s ikonami a tropármi veľkých sviatkov, ktoré na našom ikonostase dokumentačne zachytil náš veriaci Timotej Križka. Kalendár je k dispozícii za príspevok 3 €. V ponuke je aj knižný kalendár spolku sv. Cyrila a Metoda na rok 2021 za príspevok 3 €. Okrem toho môžete na našom úrade získať aj knižný diár na rok 2021 so zamysleniami vladyku Cyrila Vasil'a za zvýhodnený príspevok 5 €.
- Pozývame deti z našej farnosti zapojiť sa do akcie **Deti deťom**. Počas Vianoc až do 1. 1. 2021 budú môcť priniesť darček (z darovaných darčiek počas aktuálnych Vianoc) do chrámu pod stromček. Darované darčekom odovzdáme deťom v starostlivosti migračného úradu.
- Pripomíname, že naďalej platí dišpenz od povinnej účasti na sv. liturgii v nedeľu a prikázaný sviatok a sväté liturgie môžete sledovať aj prostredníctvom internetového prenosu z nášho chrámu.
- V utorok, 5. 1. 21 je predvečer sviatku Bohozjavenia Pána. O 7:00 h. sa začneme modliť Kráľovské hodinky. O 16. 00 h. popoludní začneme sláviť sv. liturgiu s večierňou, po nej bude Veľké svätenie vody a následne Veľké povečerie s lítiou. V tento deň je predpísaný pôst a *zdržanlivosť od mäsa*.
- V **stredu, 6. 1. 21** budeme sláviť **sviatok Sväté Bohozjavenie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista. Bohoslužobný poriadok bude ako v nedeľu. (4 sv. liturgie)**
- Vo štvrtok 7. 1. 21 slávime odporúčaný sviatok *Zhromaždenie k sv. Jánovi Krstiteľovi*. Okrem sv. liturgie o 17:00 bude sv. liturgia aj o 7:00 ráno v cirkevno-slovenskom jazyku.
- V nedeľu, 10. 1. 21 budeme sláviť sv. liturgiu v Rímskokatolíckom chráme Povýšenia sv. Kríža v Pezinku – Cajle so začiatkom o 16.00 h.

ĎAKUJEME

- V nedeľu, 20. 12. 2020 sme pri zbierke na Solidárny fond našej eparchie prispeli sumou 825 |€, ktorou sme podporili ekonomicky slabšie farnosti našej eparchie. Ďakujeme za Vaše dary.
- Bohu známa rodina darovala na podporu farnosti 50 €. Vyslovujeme vd'ačné „Pán Boh odmeň!“
- V rozpise upratovania chrámu nasledujú rodiny Mocková a Mojzešová. (2. 1. 2021) Ďakujeme za Vašu službu.

KONTAKT

V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:
osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845,

e-mail: bratislava@grkatba.sk

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717